

îndemînă o gramatică comparativă de nădejde pentru limba lituană, căci în multe privințe acolo găsim formele inițiale din care provin cele ale letonei. Menționăm cu această ocazie că, în comparație cu lituaniana, al cărei aspect lingvistic este mai arhaic, letona a cunoscut inovații esențiale (în fonetică, de pildă). De aceea Endzelin utilizează cu precădere material folcloric și dialectal sau textele vechi, în care s-au conservat formele arhaice ale limbii.

Extrem de prețioasă este contribuția autorului la studierea toponimicelor de pe teritoriul Letoniei. *Latvijas PSR vietvārdi* — recenta lucrare — constituie o mărturie în acest sens. Dar preocupările sînt mai vechi, datînd încă din 1911, dată după care Endzelin a publicat numeroase studii toponimice. Între anii 1947 și 1955 întregul material toponimic adunat de J. M. Endzelin de la începutul activității sale științifice pînă astăzi a fost confruntat și completat cu date noi, obținute în urma expedițiilor dialectologice, folclorice și etnografice organizate în Letonia sovietică.

În intenția autorului, această lucrare capitală constă din două părți. Prima include cele mai vechi și mai importante nume de locuri din R. S. S. Letonă. În partea a doua acad. Endzelin își propune să cerceteze aspectul lingvistic (lexical și morfologic) al toponimicelor. În anul 1956 Editura Academiei de Științe a R.S.S. Letone a publicat volumul I, partea I. (Celelalte două părți sînt în curs de apariție.) Numele de locuri au fost date în ordine alfabetică. Astfel, partea I din vol. I înglobează denumirile de la *A* la *J*. Referindu-se la *Latvijas PSR vietvārdi*, B. Gornung scrie: «Însemnătatea operei lui J. M. Endzelin depășește limitele toponimiei. Ea aduce o contribuție prețioasă la dezvoltarea lexicologiei și lexicografiei letone, căci materialul a fost prelucrat de mîna unui mare maestru, care stăpînește în întregime principiile cercetării istorico-lingvistice, comparativ-istorice și etimologice. Opera aceasta poate fi pusă cu îndrăzneală alături de lucrările clasice ale lui J. Rozwadowski consacrate hidronimiei poloneze, alături de cercetările lui H. Krahe, A. Dauzat și alte opere ale unor toponimiști remarcabili de peste hotare»¹⁰. Sperăm că autorul va reuși să ducă pînă la capăt redactarea acestei opere monumentale.

¹⁰ Vezi B. Gornung, *Акад. Я. Эндзелин, Топонимические названия Латвийской ССР*, «Лексикографический сборник», fasc. II, Moscova, 1957, p. 195.